

PRACOVNÍ SKUPINA OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Zápis setkání

Termín konání: pondělí 22.10.2012
Časové rozvržení: 13:00 – 15:00 (občerstvení zajištěno)
Místo konání: budova Magistrátu města Brna, Malinovského nám. 3
zasedací místnost 153

PROGRAM:

1. Přivítání, program, prezenze
2. Diskuze ohledně priorit a opatření 3. KPSS v rámci cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením
3. Případně jiné

ad 1. Přivítání, program, prezenze

Koordinátor komunitního plánování R. Janík a vedoucí pracovní skupiny L. Ptáček přivítali všechny přítomné a představili program. Dnes skupina formou brainstormingu předloží témata, která jsou žádoucí a potřebná řešit v dalším období tříletého komunitního plánu. Na příští skupině budou zformulovány přesné názvy priorit a opatření cílové skupiny OOSV, ke kterým se přihlásí realizátoři a která budou pracovní skupinou schváleny. Následně pak bude na základě odsouhlasených priorit a opatření sestaven akční plán pro rok 2013. L. Ptáček poděkoval zástupcům organizací za odvedený kus práce při plnění závazků minulého Komunitního plánu. Mnoho opatření se podařilo ať již úplně či částečně naplnit. R. Janík upřesnil, že ve 3. Komunitním plánu budou zmíněny i ty problémy, které není možné v současnosti nebo v blízké budoucnosti adekvátně řešit (nejsou zdroje, není realizátor, který by na problém reagoval poskytovanou službou, přesahy do dalších resortů, legislativní bariéry apod.). Takovéto specifické problémy nebudou v 3. KPSS zpracovány jako konkrétní opatření, ale budou zmíněny ve zvláštní kapitole (v rámci každé cílové skupiny) nazvané „Neřešené oblasti a trendy do budoucna v rámci problematiky osob ohrožených sociálním vyloučením“ (zatím pouze pracovní název). Bude tomu tak proto, že fakt, že něco nelze nyní řešit neznamená, že daná potřeba či problém neexistuje.

ad 2. Diskuze ohledně priorit a opatření 3. KPSS v rámci cílové skupiny osob se zdravotním postižením

M. Lattenbergová, Právní občanská poradna Dialog. Nazvala odborné sociální poradenství „Popelkou“. Považuje za důležité, aby ve 3. Komunitním plánu sociálních služeb města Brna byla zdůrazněna potřeba služby. Poradna se stará o občany, kteří ještě nespádli na úplné dno, ale pokud se jim nedostane poradenského servisu, tak se na něm mohou ocitnout. Organizace by ráda rozšířila pracovníky o jeden úvazek, odborníka mají domluveného, ale chybí jim finanční prostředky. V praxi se v poradně setkávají s maminkami samoživitelkami, které nejsou stavu vymoci po otci dítěte výživné. Dále do poradny chodí lidé s hrozbou exekuce. Poradna by tak ráda rozšířila dluhové poradenství.

D. Oplatek, Občanská poradna Brno. Potvrdil nerovnovážený stav mezi matkou samoživitelkou a otcem dítěte, který zatajuje své příjmy. Poradna by ráda nadále zajišťovala dluhové poradenství plus by bylo vhodné rozšířit nabídku o fakultativní činnosti, jako je např. doprovod klientů k jednání na různé instituce. Dále považují za důležité zřizovat detašovaná kontaktní pracoviště, k čemuž se připojila také **M. Lattenbergová**.

T. Gorgoňová, Rozkoš bez rizika. Uvítala by experty, např. na dluhové poradenství, kteří by docházeli za klienty do organizací. Tuto myšlenku podpořil také **L. Nevrkla, Sdružení pěstounských rodin – Dům na půl cesty**.

J. Salvét, Probační a mediační služba ČR Brno podotkl, že v tomto modelu by bylo nutné specifikovat, pro jaké skupiny klientů by byl tento „servis“ vhodný. Klienti probační a mediační služby musí být schopni za radou do jiné organizace přijít.

R. Vaníček, Diecézní charita Brno – CELZUS. Tuto problematiku by vzhledem k nedostatku finančních prostředků řešil formou spolupráce mezi organizacemi. Také reagoval na J. Salveta, že mu naopak nepříjde vhodné cílovou skupinu specifikovat. Jde o konkrétní případ.

J. Vycpálek, Exit, o.s. má představu nízkoprahového večerního terénního programu pro lidi bez přístřeší, formou monitoringu v okrajových částech Brna a v oblasti Brna – venkova. Také navrhuje zřízení linky pomoci bezdomovcům, kde by mohli občané hlásit „výskyt“ lidí bez domova. Účelem by bylo, že by měl člověk bez domova šanci být v kontaktu s mobilní sociální službou. Na této činnosti by rádi spolupracovali s dalšími organizacemi. Do obsahu práce by zahrnul také distribuci spacáků, oblečení apod.

R. Janík shrnul, že by šlo o zařízení bez jakýchkoli vstupních bariér. Na druhou stranu nastavená pravidla v organizacích mají své opodstatnění. Napadá ho spolupráce s městskou policií, Armádou spásy, Charitou a dalšími organizacemi.

K. Zoufalá, Diecézní charita Brno - Oblastní charita Brno – denní centrum pro lidi bez domova. Uvedla, že by bylo vhodné minimálně zachovat stávající kapacitu. Také považují za důležité, aby byla řešena problematika sociálních bytů.

K myšlence sociálních bytů, podporou lidí např. nižším nájmem a jemnějším přechodem do „normálního života“ se připojila také **R. Kasanová** z organizace **o.s. Lotos Brno**.

J. Dolák, ze Sdružení Podané ruce informoval o tom, že mají nově zaregistrovanou službu chráněné bydlení. Pro klienty mají k dispozici dva byty. Prošlo jimi čtyřicet klientů, dvacet z nich se „uchytilo“ na běžném trhu s byty, bydlí v podnájmu. Bydlení v rámci sociální služby je velmi potřebné při přechodu do reálného způsobu žití a bydlení.

J. Vycpálek se zeptal, zda by sociální bydlení nešlo realizovat prostřednictvím vzniku sociální firmy, sociálního podnikání. Nyní viděl vhodnou výzvu na stránkách MPSV. **R. Vaníček** podotkl, že by byl problém s udržitelností.

R. Janík řekl, že by se musela najít organizace, která by neměla obavu do tohoto projektu jít a která by byla v rámci projektu schopná spolupráci koordinovat. Vždy má větší šanci na úspěch projekt, na kterém se spolupodílí a spolupracuje více subjektů.

P. Šimon, Diecézní charita Brno - Oblastní charita Brno – azylový dům. Pro klienty jsou vhodné také takové aktivity jako např. divadelní dílna.

J. Salvet jako další téma nadnesl problematiku zaměstnávání lidí se záznamem v rejstříku trestů. Tito lidé nemají možnost získat práci. Podmínky pro jsou u nás nastaveny nejpřísněji v Evropě. Výpis z rejstříku trestů chtějí vidět naprosto všichni zaměstnavatelé, a to i u práce, která se týká manuálních, venkovních činností. Obsah práce s povahou trestného činu nemá žádnou souvislost, přesto tyto lidi nikdo nezaměstnává. Tomuto tématu se nyní věnují A Kluby, s kterými PMS spolupracuje.

J. Dolák informoval, že v jejich dílně Eikon lidi se záznamem v rejstříku trestů zaměstnávají, ale mají málo míst a bojují o přežití.

J. Kozák, Diecézní charita Brno – CELZUS souhlasil, že požadavek výpisu z rejstříku trestů je velmi nadužívaný. A nejen klienty se záznamem v rejstříku trestů požadavek předkládání výpisu finančně velmi zatěžuje. Snaží se zaměstnavatele v tomto směru informovat, snaží se dát jim za klienta garanci. Lidé musí přečkat 5 let do výmazu, což je likvidační.

K. Purdjzková, Agapo. Setkala se s tím, že se zaměstnavatelé ptají, proč by měli takového člověka zaměstnat, co z toho budou mít.

T. Gorgoňová navrhla udělat v rámci komunitního plánování k tomuto tématu kampaň pro veřejnost. Zviditelnit téma.

R. Janík odpověděl, že by to teoreticky mohlo jít přes Socio-info centrum (SIC), ovšem ve velmi úzké spolupráci s organizacemi. Na návrh spojení takové kampaně s každoročním „Evropským rokem“ zaměřeným na určité téma R. Janík odpověděl, že rok 2013 bude „Evropským rokem občanů“.

J. Kozák navrhl jeden z dílčích kroků tohoto případného projektu, a to vydání brožury s příklady dobré praxe. Kampaň by musela být celobrněnská.

R. Jonasová, Centrum sociálních služeb, otevřela téma potřeby domova se zvláštním režimem pro lidi bez domova, seniorského věku a s drogovou minulostí. Tito lidé jsou Centru soc. služeb městem doporučováni k přijetí, jakožto příspěvkové organizaci města, ale to není možné. Centrum nemá zdravotnický personál. Krajský úřad v současnosti staví osm domovů pro seniory, takže by bylo dobré, kdyby v každém (nebo alespoň v některých) z nich byla vyčleněna část pro tyto klienty. Stejně jako se to plánuje v Brně v Domově pro seniory na Štefánkové.

R. Janík reagoval, že na Krajském úřadu o tomto problému ví (tyto informace padají na setkání koordinátorů KPSS JMK). Město Brno tento problém samo svými silami nevyřeší.

J. Dolák přešel k problematice gamblingu. Řádově organizace mívala cca patnáct klientů za rok. Sdružení přijalo dva zaměstnance, kteří se věnují jen těmto klientům. Po skončení Evropského projektu budou muset tyto zaměstnance propustit, i když pokud by to bylo možné, rádi by službu udrželi. Dodal také, že tématu gamblingu se věnují A Kluby. **R. Kasanová** řekla, že lidé závislí na hracích či výherních automatech nejsou jejich cílovou skupinou. **J. Dolák** řekl, že těmto lidem se věnují v rámci Elysia.

J. Kozák řekl, že nezaměstnaní lidé nemají možnost přístupu k internetu. Z CELUSU je posílají do Moravské zemské knihovny, kde je ovšem za půl hodiny požádají, aby odešli. Navrhl vybudovat v rámci SIC nějaké zázemí pro veřejný přístup k internetu. Nebo v rámci ÚP (měl by to být jejich zájem). U nich v organizaci se tento problém řeší na úkor sociální práce. Další možností by bylo domluvit partnerství s knihovnami, aby tam lidé mohli u počítače a na internetu zůstat déle a aby také měli k dispozici plnohodnotný počítač, ke kterému budou moci připojit externí médium.

R. Jonasová se připojila s poznámkou, že v CELZUSU se sice s počítačem naučí pracovat, pak ale nemají kde trénovat. Toto by mělo být možné buď na ÚP nebo v rámci SICu.

L. Ptáček informoval o tom, že u sociálních kurátorů jsou k dispozici dvě počítačové stanice. Nejsou zcela veřejné, uživatel by měl být jejich klientem.

R. Janík k tématu dodal, že v rámci Socio-infocentra toto není z technických možné (v rámci SIC nejsou žádné prostory k tomu účelu, navíc by se tím mohla být narušena poradenská činnost centra).

Dále si vzala slovo **PhDr. Hana Pokorná, CSc., vedoucí oddělení péče o rodinu a osoby ohrožené chudobou OSP MMB**. Představila **Danu Bílkovou, vedoucí referátu péče o osoby ohrožené chudobou**, tel.: 542 17 3201, e-mail: bilkova.dana@brno.cz Od 1.1.2012 došlo k sociální reformě, dávky hmotné nouze byly převedeny na ÚP a na OSP MMB jsou nyní sociální pracovníci, jejichž kompetence vyplývají ze zákona o hmotné nouzi. Hlavní kompetencí je pomáhat při uplatňování nároků. V současné době dobře funguje spolupráce s A Kluby. Požádala zástupce organizací, aby své klienty informovali o jejich existenci a nabídce pomoci s vyplněním, vysvětlením formulářů, doprovodem na ÚP. Tito sociální pracovníci momentálně sídlí na Malinovského náměstí 3. Na Kolišti 19 sídlí **referát péče o rodinu**, jehož vedoucí je **Mgr. Jitka Svatošová**, tel.: 542 17 3773, e-mail: svatosova.jitka@brno.cz

T. Gorgoňová se zeptala, zda jsou tu organizace, které poskytují psychoterapii. Zajímá ji, jak ji vykazují. **J. Dolák** řekl, že psychoterapii mají pod odborným sociálním poradenstvím.

R. Kasanová řekla, že by bylo vhodné poskytovat individuální poradenství také rodinným příslušníkům osobám závislým na alkoholu nebo drogách.

L. Ptáček sumarizoval oblasti, které z diskuze vyplynuly. Poradenské služby, terénní sociální práce, dostupnost sociálního bydlení, návaznost na bydlení v sociální službě, vzdělávání a zaměstnávání klientů, rodinní příslušníci, domov se zvláštním režimem.

1.1 ?

1.2 ?

1.3 a 1.5 zachovat

1.4 ? A Kluby nebyly přítomny, nutné organizaci kontaktovat

2.1 ?

2.2 R. Janík řekl, že by bylo vhodné zachovat v opatřeních „Case management se zotavujícími se uživateli návykových látek“. R. Kasanová řekla, že nebyl zájem do skupiny přizvat další organizace. T. Gorgoňová odpověděla, že by bylo vhodné kontaktovat přímo Mgr. Pavla Nepustila, koordinátora pracovní skupiny a případového pracovníka. Pracovní skupina je již uzavřená, ale semináře jsou otevřené pro všechny. Seminář proběhne 13. a 14.12. L. Ptáček řekl, že opatření bude potřeba transformovat.

2.3 zachovat

3.1, 3.3, 3.4 a 3.5 bude vyškrtáno. R. Jonasová. Městské středisko 1. pomoci. Krizová pomoc funguje 24 hodin denně. Středisko se člověka ujme a zintervenuje ho. Vídeňská bude zavřena a přestěhována na Masnou. Krizová pomoc 53 židlí. Bude to fungovat i jako noční krizové centrum 42 lůžek.

3.2 ?

4.1 J. Dolák spíše než skupinovou práci by podpořil gambling

4.2, 4.3 ? A Kluby nebyly přítomny, nutné organizaci kontaktovat

4.4 J. Dolák navrhl formulovat opatření šířeji

5.1 R. Vaníček řekl, že název je zaměřený směrem „ven“, ale dopady jsou směrem „dovnitř“. Toto opatření bude potřeba přeformulovat, přetransformovat.

ad 3. Jiné

R. Jonasová informovala, že rok 2010 byl vyhlášen evropským rokem proti chudobě. Jejich organizace nebyla uvedena jako realizátor, přesto však byl realizován projekt, který byl na MPSV vybrán jako nejlepší a byl prezentován v Bruselu. **T. Gorgoňová** dodala, že jejich klientky v Bruselu hrály divadlo.

Poté R. Janík oznámil, že další setkání pracovní skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením se uskuteční dne **21. 11. 2012 v 13:00**.

Na závěr se vedoucí pracovní skupiny se všemi účastníky rozloučil a poděkoval jim za účast a aktivní spolupráci.

Zapsali: J. Stárková, R. Janík

Dne: 22. 10. 2012